

Zygmunt Bauman (1925-2017)

Tomasz Goban-Klas

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie
ul. Sucharskiego 2, 35-225 Rzeszów
wsiz@wsiz.rzeszow.pl

W Leeds zmarł najwybitniejszy polski socjolog i filozof, profesor Zygmunt Bauman, członek Rady Programowej czasopisma „Przestrzeń Społeczna (Social Space)”, twórca koncepcji płynnej nowoczesności, autor niemal 50 książek, z których wiele powstało w XXI wieku i podejmowało najważniejsze problemy współczesności. Ostatnie jego publikacje to „Obcy u naszych bram” oraz „Retrotopia”, o nostalgii za narodową przeszłością wywołaną przez strach przed jutrem i tęsknotą za „starymi” dobrymi czasami silnego państwa i woli politycznej.

Profesor Z. Bauman zmarł w sędziwym wieku, do końca naukowo płodny, a jego koncepcje i pisma z XXI wieku pozostaną źródłem inspiracji dla młodszych socjologów i dla koncepcji nie tylko socjologicznych. Gdy byłem przewodniczącym Koła Naukowego Socjologów w l. 1966-1967, spotykałem się z prof. Z. Baumanem jako opiekunem naukowym Koła, i chociaż wówczas miałem innych mistrzów – S. Ossowskiego, J. Szczepańskiego itd. – uznawałem jego wkład w zaznajamianie nas z zawiłymi koncepcjami amerykańskimi (T. Parsonsa itp.), w tym studium „Kultura i społeczeństwo. Preliminaria” z 1967 roku.

Wkrótce jednak potem brutalna fala represji pomarcowych 1968 r. wygnała prof. Z. Baumana z Polski i edukacji studentów. Dobrze, że do niej wrócił – edukacyjnie, a przede wszystkim naukowo – ze swą mądrą i humanistyczną socjologią. Chociaż stawia więcej pytań niż daje odpowiedzi, chociaż wskazuje więcej problemów niż rozwiązań, wnikliwie i celnie diagnozuje naszą współczesność jako interregnum – okres przejściowy – pomiędzy dawnymi a nadchodzącymi laty jako czas sprzeczności, zawirowań, słowem płynności niemal wszystkiego; rzuca wyzwanie intelektualne młodzieży. To są i długo jeszcze będą jej czasy i to oni, młodzi, muszą znaleźć i odpowiedzi, i rozwiązania.

Pochylam głowę w zadumie; wielcy myśliciele umierają, ale nie odchodzą.

wpłynęło/received 16.01.2017; poprawiono/revised 19.01.2017.